

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III del.

Cel obraz se mu je spačil. Bilo jo je samo še trepetanje in z obupnimi očmi se je lovila za izhodom.

— Odkar se je zgodilo tisto s Kosmačem, se bojim. —

— Tedaj je bil drug čas — je siknil. — Nismo mogli preverjati novic, ki so prihajale. Med stotimi je bilo morda deset nedolžnih in zavoljo teh si nihče ne razbija glave. Družba jih lahko pogreši. —

— Posamezniki so jih vendar težko pogrešili — je rekla topo. — Zena, otroci. —

— Posameznik nič ne pomeni — je rekel trdo. — Sicer pa... prišel sem, da govoriva o stvarih, ki so trenutno najbolj važne. Bregar čez mejo ne sme priti. Če se ne izda do ponedeljka, vaju bodo aretirali na Jesenicah, jasno, da tebe samo navidezno. Z drugim vlakom se nato pripelje želak in z njim pojdeš preko. Za Bregarja sem prepričan, da bo v enem dnevu povedal vse, kar bomo želeli in če bi skušal uganjati trmo namignem na Vali. Sumljiva bo že s tem, ker je ne bo v Ljubljani. Toda vem, da ne bo trmoglavil, nikoli ni imel poguma. Prepisi Walterjevih pisem so v naših rokah in ta bodo zadoščala, da ga spravimo na kolena. Za čas, ko bo on pred sodiščem, izposlujem tebi enomesečne počitnice v Piranu. Potrebna si jih. Z živci si na psu. —

Ni ga poslušala. Okamenela je sedela v naslonjaču in njegovo govorjenje je prihajalo do nje kakor mrmranje spod stropa. Zdelo se ji je, da tišina tiktaka kakor ura in da vsak zamah nevidnega nihala zadeva v njena senca.

— Zakaj ga ne daš aretirati že zdaj, če so dokazi že trdni? — je hlipnila.

— Podgano je treba spustiti v past, toliko, da oduha slani — je rekel strupeno.

Bala se ga je pogledati. Blede kakor smrt je visela naprej in tiščala prste v kolena.

Čez šipe za zozo je blisknil pramen avtomobilske luči in v trenutku ugasnil. Tedaj se je zganila in s steklenimi očmi, polnimi groze, potegnila roke k prsom.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BERKELEY — BY OWNER
3 bdrm. brick ranch. Lge. kit. Tile bath. Gas ht. Alum. S & S. 2½ car gar. Side drive. Full bsmt. Nr. schls., shopp. & transp. Fully landscpd. Low taxes. Priced for quick sale in low \$20's. LI. 7-8434. (23)

BUSINESS OPPORTUNITY

2 CHAIR BARBER SHOP ON N. W. CORNER
In Suburb. Good location. Write Box 905, 54 W. Randolph, Slovene Daily, Chgo. (22)

TAVERN — BY OWNER.
GOOD GOING BUSINESS.
Est. 29 years. Priced for quick sale. Must sell due to other interests. 5754 W. Addison. AV 3-9371 after 6 P.M. (23)

HELP WANTED MALE

Reliable Men Preferred. Some welding, cutting, fitting and mechanical experience required.
R. G. SMITH EQUIPMENT CO.
Higgins & Mt. Prospect Rd.
Bensenville, Ill. VA. 4-0117. (23)

V istem hipu, ko se je vzdignila, je vstal tudi Saša. Porog v koticu ust se mu je počasi pričel razljudati navzgor po obrazu. Malomarno kakor da je uganil in natančno pretehtal njeno grozo, je segel z roko preko naslonjača in otipal slušalke.

Kakor s kremplji se mu je z obema rokama obesila na levico.

— Počasi, dragica — je rekel votlo. Z vso silo jo je potlačil na zozo.

Vrtna vrata so se odprla in koraki so prihajali po pesku. Saša je govoril v slušalko.

— Tovariš Cestnik! Saša tukaj, ostani pri telefonu. — Spustil je prtič in zaničljivo premerjal Lidijin pepelnat obraz. V dve gube zvita se je tiščala v kotu zofe.

— Oprosti, toda v resnici ti ne zaupam več. Bregar bi se verjetno peljal mimo, če bi videl moj avto pred hišo. Na srečo sem parkirjal precej daleč proč. —

— Pojdi — je slovnčila. — Pojdi! —

— Takoj, ko vstopi. Prosim, pojdi in odprj mu vrata. In ne pozabi — na Jesenicah bi te želel aretirati samo navidezno. —

Bila je le še drobna, boleča razvalina, ko se je pomikala proti vratom in proti trkanju. Blaž Bregar je stopil skoz osvetljeni pravokotnik vrat in Sašin glas od zofe je spremenil njegov obraz v zelen kamen.

— Zdravo, tovariš Bregar. Kakšno naključje — eden odhaja, drug prihaja! —

Bregarjev glas je bil samo odmev, beden odmev, ki se je odbijal od razbitih sten visokih zanj. Prsti so mu tipali proti žepu suknjice, nato je desnico mrtvo spustil ob telesu.

V blag spomin

TRIINDVAJSETE OBLETNICE
SMRTI NAŠE LJUBLJENE
MAME IN STARE MAME

Mary Zupančič

iz Thompsona, Ohio,

ki nas je za vedno zapustila
dne 31. januarja 1939.

Srčno ljubljena nam mama,
šla prežgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
pogrešamo Te vsaki čas.

Sladka nam je misel na Te
in na dragega ateka,
ki se skupaj veselita,
v raju tam: nad zvezdami!

Zalujoči:

sinova JOSEPH JR. in
FRANK ZUPANCIC
hčerke JENNIE HROVAT, MARY
CARBONELLI, Rim, Italija FAY
FERRANTE, JOSEPHINE
BARTCZAK
vnuki in vnukinje
Cleveland, O., 31. jan. 1962.

— Zdravo, Saša. —
Nato se je obrnil proti Lidiji.

— Zdravo, Lidija. —
Ni mu odgovorila, Saša je že prihajal od zofe, se poslovil in spremljala ga je do veže. Ko se je vrnila in zaprla vrata se je s hrbotom naslonila nanje, da bi ujela ravnotežje.

— Zakaj ste prišli, tovariš direktor? —

Stal je tam kakor prej Saša in na njegovem kamenitem obrazu ni bilo ene same rdeče lise.

74

Molk, kakor z žebli prikovani na nevidno steno, je stal med njima. Ko se je odlepila od vrat in se pričela vleči proti naslonjaču, se je tudi Bregar spustil na zozo.

— Zakaj sem prišel? —
Glas mu je bil surov in

oster.

— Da, zakaj ste prišli? — je ponovila.

— Ko bi vdel, da je on tukaj, se ne bi ustavil. —

On, je pomislila. Brezosebno zlo, ki ima svoje ostre čeljusti nastavljene povsod. Imena so brez pomena. Saša, Cestnik — vse je on, groza, ki se enakomerno premika vedno v isto smer. Ne moreš ji uiti.

— Nisem ga klicala — je rekla ubito.

Rob naslonjača se je vlekel za njegovim sklonjenim hrbtom in onstran tega roba je bilo pod lepim prtičem ostudno, črno uho, ki je prisluskovalo. Naj mu pove, da sta oba že brez pomena, da je kolesje strašnega stroja že dokončalo svoj krog?

Veliko, ostudno hladno nihalo časa se je zdaj zaganjalo

skoz ves prostor in razsekaval preteklost v majhne, krvave koščke, ki so migotali kakor črvi v mrhovini.

— Prišel je pač, da je lahko na svoj način ponovil, kar vam je že povedal o Valenki. Ni pričakovala tega. Izmed ledenih plošč groze, ki so jo stiskale in davile, je ujela med prste svoje ranjeno žensko čustvovanje. Ni ga hotela naravnost pokazati.

— Tudi ona je bežala — je rekla tiho. — Medlo, neslišno krilanje duš je nad vsemi kakor oblak ptic. —

Dvignil je obraz in jo začudeno gledal.

— Priznam, Lidija, da je bilo surovo, kar sem počel. Ni bilo samo bežanje, bilo je tudi ubijanje. Ubijanje želje, da bi se vas ne dotaknil, da bi nedotaknjeni ostali na prostoru, ki

sem ga prihranil samo za sanje. Saj je smešno slišati, toda res je. Tudi v tem je bila podlost, toda vendarle. —

Vijoličasta črta stisnjenih ust ji je rezala obraz. Vedela je, da čaka, da bi mu šla nasproti in mu pomagala sprožiti lok sanjskega mostu, ki ga je napenjal od svoje strani. Vendar ni mogla ganiti, bila je priklenjena in prikovana na svojo mesto, na drugem bregu. Vsak most je bil zdaj brez pomena.

— Vem, da vohuni, on in

Cestnik in rada bi me prignala v kot kakor nekoč Razpeta. Iz tistega kota ni več izhoda. Človek v tem času nič več ne pomeni, celo njegovo pehanje je poskušanje izstrgati iz sebe, kar ga veže na nekdanje osnove. Potem bi bil manj sumljiv, mogel bi se okleniti nove, hladne stvarnosti, ki nima nikjer stika z ljubeznijo. Mnogo časa sem zabil s tem poskušanjem, zdaj vidim, da sem se mučil zaman.

(Dalje prihodnjič)

1888

1961

Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti javljamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, da so umrli naša ljubljena mama in stara mati

Josephine Rudolph

Zatisnili so oči in odšli v večnost dne 20. decembra 1961.

Pokojnica je bila rojena dne 30. oktobra 1888 v vasi Zagradec-Fužina na Dolenjskem. Njen soprog John, naš dobri oče, je umrl pred štirimi leti. V Sloveniji zapušča nečakinje in druge sorodnike.

Pogreb je bil dne 23. decembra 1961 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija. Pogrebno sv. mašo je daroval Rev. Raymond Hobart, ki je pokojno spremljal tudi na pokopališče, blagoslovil grob in molil pogrebne molitve. Iskreno hvaležni smo mu za vse to, posebno pa še za pogoste obiske v bolnišnici.

Globoko zahvalo naj prejme Rt. Rev. Msgr. Fuerst, profesor bogoslovja, ki je prisostvoval pogrebni sv. maši.

V času, ko smo izgubili našo mamo in najhujše trpeli vsled te težke izgube, so nam premnogi dobri sosedje in drugi pomagali, nas tolažili in storili toliko dobrega, da nimamo besedi, ki bi primerno izrazile vso našo hvaležnost. Vsem naj povrne dobri Bog!

Mrs. Cecilija Subelj, Mrs. Joseph Okorn in Mrs. Silvia Mataich so zbirale za cvetje in vence med sosedmi in prijatelji. Naj prejmejo našo posebno zahvalo za to dobroto.

Toplo se zahvaljujemo članicam po-

družnice Slovenske Ženske Zveze št. 25, ki so prišle k skupni molitvi sv. rožnega venca v pogrebni zavod in se skupno udeležile pogreba.

Naj prejmejo našo zahvalo vsi, ki so darovali za sv. maše za večno srečo pokojne, za cvetje in vence, ki so krasili njen oder in krsto, vsi, ki so prišli kropiti, ki so molili za mamo in še molijo zanje, tisti, ki so se udeležili pogreba in končno vsi, ki so nam izrazili svoje sožalje, nam kakorkoli pomagali ali na kakršenkoli način izrazili svojo ljubezen in spoštovanje pokojni materi.

Zakrajškovega pogrebnemu zavodu pa izrekamo naše priznanje za odlično ureditev pogreba.

A naša draga, nepozabna mama naj počiva v miru in večna luč naj ji sveti! Trdno upamo, da je tako njej kot pokojnemu našemu očetu Vsemogočni Gospod dodelil mesto med svojimi izvoljenimi. Mi pa bomo ohranili naše ljubljene starše v spominu največje hvaležnosti do konca naših dni.

Hvala, dobri oče naš in mama!
Vso ljubezen sta nam dala,
vse moči in vse skrbi.
Rajski mir, nebeška sreča,
naj vaju spremlja v večnosti.

Zalujoči:

hčeri, MRS. JOSEPHINE MOLE in MRS. ALICE PAVLIC

sin JOHN

zeta JOSEPH in MIKE

vnukinja LORETTA in vnuk THOMAS

Cleveland, Ohio, 30. januarja 1962.

potovalne informacije
vozni redi
zveze
potni listi — vizumi
izmenjava denarja
hoteli
vozni listki

Vi stavite vprašanje . . . ta mož ima vse odgovore:

On je vaš potniški zastopnik. V mezinu ima cel koš informacij — o Jugoslaviji. In Swissair sodeluje z njim, da vam nudi hiter polet do Beograda in Zagreba. Letite v razkošnem DC-8 Jetliner-ju, ki ima hitre zveze do vašega cilja. In z nami, sleherni miljo v zraku, gostoljubna Swiss-Care, skrbi za vse vaše potrebe. Torej, ko mislite na potovanje v Evropo, obiščite moža z vsemi odgovori vašega potovalnega zastopnika. Ko njemu prepustite vse delo za ureditev potovanja, vi tembolj uživate prijetnost vožnje.

SWISSAIR
SWISSCARE • WORLDWIDE

Hanna Bldg., 1422 Euclid Ave., Cleveland, O., SU 1-5880

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

1906

1962

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnih src naznanjamo sorodnikom in znancem, da je po dolgi bolezni, mirno v Gospodu zaspal moj sin in naš brat

JOHN SRAY

ki je izročil Bogu svojo blago dušo dne 7. januarja 1962, truplo smo pa izročili materi zemlji dne 9. januarja na Kalvarija pokopališču.

Nepozabni sin je bil rojen v Clevelandu, v Newburgu, in ob času smrti star 55 let.

Iskreno se zahvalimo Father Cimpermanu za podeljene sv. zakramente malo pred smrtjo, za darovano sv. mašo za dušnico in spremstvo do groba.

Srčna hvala sorodnikom in prijateljem, ki so ga kropili, molili za njegovo dušo in ga spremili do groba.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, in vsem, ki so položili šopke cvetlic ob krsti.

Hvala vsem, ki so se udeležili sv. pogrebne maše in ga spremili na zadnji poti. Hvala nosilcem krste.

Prav lepa hvala vsem, ki so na dan pogreba dali avtomobile brezplačno na razpolago in tako pripomogli, da se je toliko ljudi udeležilo žalnega spreveda.

Vsem, ki so nas v času žalosti tolažili in bili nam v pomoč, izrekamo najlepšo hvala. Bog naj bo vsem plačnik.

Hvala L. Ferfolia pogrebnemu zavodu za spoštljivo vodstvo pogreba in za naklonjenost.

Ti moj ljubljeni sin, naš nepozabni brat! Veliko si trpel v času dolge bolezni. Sedaj si rešen zemeljskega trpljenja. Tvoje telo mirno počiva poleg očeta, duša pa naj raj nebeski uživa. Saj, ko pride tedi za nas poslednji čas, bo Bog v nebesih združil nas. Naj Ti sveti večna luč in na svidenje nad zvezdami, tako križ nam sveti govori.

Zalujoči ostali:

KRISTINA SRAY, mati
STANLEY, LOUIS, brata
MARY, por. JANEZIC, JOSEPHINE, por. JANEZIC,
ANTONIA, por. ŠUPAN, ANN, por. MAUER,
CHRISTINE, por. LOZAR, sestre
OSTALO SORODSTVO

Cleveland Ohio. 31. januarja 1962.